



# МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ (ПО 13)

## Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

### – Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна аналітика
Статус дисципліни	Обов'язкова (нормативна)
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЕКТС / 120 годин (лекції: 36 год, практичні: 36 год, СРС: 66 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік/ модульна контрольна робота, розрахункова робота
Розклад занять	Згідно розкладу: <a href="http://roz.kpi.ua">http://roz.kpi.ua</a> 1 лекція (2 години) 1 раз на два тижні; 1 практичне заняття (2 години) 1 раз на тиждень
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	<b>Лектор:</b> Вовк Ольга Миколаївна професор кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор, <b>контактні дані:</b> робочий кабінет (сайт): <a href="https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/vovk-olga-mykolayivna/">https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/vovk-olga-mykolayivna/</a> e-mail: vovk.olha@iit.kpi.ua Telegram: 0971011767 (Olha Vovk) <b>Практичні заняття:</b> Вовк Ольга Миколаївна професор кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор, <b>контактні дані:</b> робочий кабінет (сайт): <a href="https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/vovk-olga-mykolayivna/">https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/vovk-olga-mykolayivna/</a> e-mail: vovk.olha@iit.kpi.ua Telegram: 0971011767 (Olha Vovk)
Розміщення курсу	АС «Електронний Кампус» <a href="https://campus.kpi.ua">https://campus.kpi.ua</a> Платформа дистанційного навчання «Сікорський»: Google classroom: <a href="https://classroom.google.com/c/NzEwMjc2OTc1MTgz">https://classroom.google.com/c/NzEwMjc2OTc1MTgz</a> Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI): <a href="https://ela.kpi.ua">https://ela.kpi.ua</a>

## 1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

**Компонента освітньої програми спрямована на** формування у майбутнього фахівця здатностей до системного та критичного мислення для ефективного вирішення аналітичних й прогностичних завдань щодо оцінювання тенденцій та прогнозування розвитку макро- та мікроекономічних систем, застосування аналітичних методів аналізу закономірностей та прогнозування економічного розвитку. В освітній компоненті опановуються: загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження, якісні й кількісні методи статистичного, економічного, фінансового та інвестиційного аналізу, регресивного, сценарного, ситуаційного моделювання стану макро- та мікроекономічних систем, навички візуалізації економічних звітів та презентації результатів досліджень.

**Метою дисципліни є** формування системи знань, теоретичних та прикладних засад з макро- та мікроекономічного аналізу стану та тенденцій розвитку економічних систем, що забезпечить майбутньому фахівцю здобуття якісних компетенцій для практичного застосування навичок і вмінь використовувати методи й інструменти аналітики, проектування та прогнозування при виконанні професійних завдань щодо економічної аналітики, обґрунтування рішень щодо розвитку економічних систем.

**Предметом дисципліни є** сукупність теоретичних, методичних і практичних питань щодо аналітики й моделювання розвитку макро- та мікроекономічних систем, ресурсного забезпечення результативності рішень щодо економічних трансформацій, прогнозування змін у функціонуванні макро- та мікроекономічних суб'єктів за умов невизначеності.

**Програмні компетентності**, на формування яких зорієнтована дисципліна:

ЗК 8 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 1 – Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 4 – Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 5 – Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ЗК 14 – Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК 16 Здатність аналізувати та прогнозувати економічні показники функціонування макро- та мікроекономічних суб'єктів для оцінювання сценаріїв розвитку.

СК 18 – Здатність застосувати експериментальні методи у вирішенні економічних завдань, виявляти вплив поведінкових закономірностей на перебіг економічних процесів та відхилення від раціонального економічного вибору економічних агентів.

**Програмні результати навчання** спрямовані на освоєння теоретичних та методичних знань з макро- та мікроекономічного аналізу, розвиток умінь і опанування навичок вирішення прикладних задач та проблем щодо виявлення тенденцій та закономірностей розвитку, моделювання поведінки та аналізу змін для прогнозування трансформації економічних систем макро- та мікрорівнів із застосування аналітичних методів, формування здатностей приймати відповідні рішення у сфері макро- та мікроекономіки фахівцями з економічної аналітики:

– ПРН 7 – Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

– ПРН 9 – Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

– ПРН 13 – Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники

- ПРН 17 – Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- ПРН 22 – Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
- ПРН 26 – Проводити аналітичні дослідження на базі інструментів економетричного, макро-, мікро-, фінансово-економічного аналізу, визначати макро-, мікроекономічні, моделі формування економічної політики та поведінки економічних агентів.

**М'які навички (Soft skills):** лідерські якості, логічне мислення, навички саморозвитку та аналітико-критичного мислення.

## 2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

**Пререквізити:** Освітня компонента базується на знаннях та компетенціях, здобутих під час вивчення обов'язкових компонент підготовки за економічною спеціальністю, а саме: мікроекономіки та макроекономіка, економічної теорії, галузевої та монетарної економіки.

**Постреквізити:** При подальшому навчанні за освітньою програмою дана освітня компонента є корисною для опанування таких освітніх компонент як «Міжнародна економіка», «Теорія ігор та економічна поведінка», «Системний аналіз та прийняття рішень в економіці» та подальші освітні компоненти. Крім того в подальшому освітня компонента забезпечує теоретичний та прикладний базис для проходження переддипломної практики та виконання дипломного проектування.

## 3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Основи мікроекономічного аналізу.

Тема 2. Детермінанти розвитку галузей та ринків.

Тема 3. Прогнозування попиту на ринках.

Тема 4. Горизонтальна та вертикальна взаємодія економічних систем.

Тема 5. Методичні основи макроекономічного аналізу.

Тема 6. Макроекономічний аналіз інституційних секторів національної економіки.

Тема 7. Інструментарій аналізу секторів національної економіки.

Тема 8. Макроекономічний аналіз дисбалансів та економічної безпеки.

Тема 9. Аналіз макроекономічної політики та прогнозування наслідків інституційного регулювання.

## 4. Навчальні матеріали та ресурси

### Базова література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник. 4-те видання / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів, Апріорі, 2020. 648с.
2. Уманців Ю.М., Сонько Ю.В., Лазебна І.В. Макроекономічний аналіз: навчальний посібник. Київ.: КДТЕУ, 2019. 424 с.
3. Макроекономіка: підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/86041/3/Makarenko.pdf;jsessionid=5FA78AB6CAC967B533D1107CB7E7E077>
4. Базилевич В. Д. Мікроекономіка : навч. посіб. / В. Д. Базилевич та ін. К. : Знання, 2020. 679 с.
5. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І : навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.

### Додаткова література

1. Скоробогатова, Н. Є. Бюджетування в управлінні: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посібник для здобувачів, що навчаються за спеціальностями 051 Економіка, 073 Менеджмент, 281 Публічне управління та адміністрування освітнього ступеня бакалавр КПІ ім. Ігоря Сікорського

- та інших закладів вищої освіти / Скоробогатова Н. Є. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1.84 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 155 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/55521>
2. Тульчинська, С. О. Макроекономіка: практикум [Електронний ресурс] : навч. пос. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / С. О. Тульчинська, С. О. Солосіч, О. В. Костюнік ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 83 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/66996>
  3. Мікро- та макроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів освітнього ступеня – бакалавр, галузей знань – 07 Управління та адміністрування, 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальностей 075 Маркетинг, 281 Публічне управління та адміністрування, освітніх програм – Промисловий маркетинг, Адміністративний менеджмент, Електронне урядування / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. І. Андрусь. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,33 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 325 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48094>
  4. Мікроекономіка. Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо–професійними програмами «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» спец. 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Ю. Погребняк, О. І. Андрусь, Н. Я. Бойчук. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,27 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 160 с. – URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/66995>
  5. Методи аналізу та планування національної економіки. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Обелець. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,55 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 66 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68559>
  6. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України : навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 470 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27811/1/2021-%D0%B7%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%B3.%20%D1%80%D0%B5%D0%B4.%20%D0%9C%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9C%20%D0%90.pdf>
  7. Вовк О.М. Міжнародна фінансова система: підручник за ред. Кочеткова В.Н. К.: НАУ, 2023. 268 с.
  8. General Macroeconomic Analysis. URL: <https://www.imf.org/en/Capacity-Development/Training/ICDTC/Topics/GMA>
  9. Joshua E Greene, 2018. "Macroeconomic Analysis and Policy:A Systematic Approach," World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., number 10542. URL: <https://ideas.repec.org/b/wsi/wsbook/10542.html>
  10. Hal Varian. 1991. Microeconomic Analysis 3rd Ed W.W. Norton & Company Ltd. 555 p. URL: <https://hostnezt.com/cssfiles/economics/Microeconomic%20Analysis%203rd%20Ed%20By%20Hal%20Varian.pdf>.
  11. Tulchynska S., Vovk O., Popelo O., Saloid S., Kostyunik O.. Innovation and investment strategies to intensify the potential modernization and to increase the competitiveness of microeconomic systems. International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.21 No.6, June 2021, pp. 161-168. URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.6.22>
  12. Tulchynska S., Popelo O., Vovk O., Dergaliuk B., Kreidych I., Tkachenko T.. The Resource Supply of Innovation and Investment Strategies of the Microeconomic Systems Modernization in the Conditions of Digitalization. Transactions on environment and development. Vol. 17, 2021. Pp. 819-828. URL: <https://doi.org/10.37394/232015.2021.17.77>.

## Інформаційні ресурси

1. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators>.
2. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. URL: <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>.
3. Макроекономічний огляд та прогноз. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/makroogljad>.
4. Аналітична система YouControl URL: <https://youcontrol.com.ua/>
5. Діючі грантові програми підтримки. URL: <http://surl.li/ufxee>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
8. Офіційний сайт Національного фонду досліджень України: URL: <https://nrfu.org.ua>

## – Навчальний контент

### 5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

#### **Методи навчання, форми та методи оцінювання**

**Методи організації навчання:** лекції, практичні заняття, консультації, розрахункова робота, самостійна робота, робота з навчально-методичною літературою й інформаційними ресурсами.

**Загальні методи навчання:** пояснювально-ілюстративного викладення, практико-орієнтованого навчання, інструктивно-практичний, діалогово-комунікаційний та відтворювальний методи.

**Спеціальні методи навчання:** розв'язування задач, виконання аналітично-розрахункових завдань, метод аналізу конкретних ситуацій, семінари-дискусії.

**Елементи і прийоми:** аналітичні дослідження стану макро- та мікроекономічних систем, аналітичні доповіді, завдання для критичного мислення, тренінги від практиків, дискусії та рефлексії, мозковий штурм, діалогово-комунікаційні прийоми, навчання через аргументацію, презентації.

**Метод дистанційного навчання** – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Google Meet) та асинхронному (Google classroom) режимі.

**Форми та методи оцінювання:** опитування, тестування, дискусійного обговорення, виконання аналітичних задач, аналітично-розрахункових завдань, презентацій, аналітичних доповідей, виконання індивідуального завдання у формі розрахункової роботи, виконання модульної контрольної роботи.

**Семестровий контроль** – залік.

**Відповідність програмних результатів, методів, елементів і прийомів навчання, форм оцінювання**

ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
1	2	3
ПРН 07.	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції, практичні заняття, консультації, розрахункова робота, самостійна робота, робота з навчально-методичною літературою й інформаційними ресурсами.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> пояснювально-ілюстративного викладення, практико-орієнтованого навчання, інструктивно-практичний, діалогово-комунікаційний та відтворювальний методи.</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> розв'язування задач та розрахункових завдань, аналітичні завдання, метод аналізу конкретних ситуацій, семінари-дискусії.</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> аналітичні дослідження стану макро- та мікроекономічних систем, аналітичні доповіді, завдання для критичного мислення, тренінги від практиків, дискусії та рефлексії, мозковий штурм, діалогово-комунікаційні прийоми, навчання через аргументацію, презентації.</p> <p><i>Метод дистанційного навчання</i> – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Google Meet) та асинхронному (Google classroom) режимі</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: опитування, тестування, дискусійного обговорення, виконання аналітичних задач, аналітично-розрахункових завдань, презентацій, аналітичних доповідей, виконання індивідуального завдання у формі розрахункової роботи, виконання модульної контрольної роботи.</p> <p>Календарний контроль: перша та друга атестація.</p> <p>Семестровий контроль – залік</p>





<p><i>Спеціальні методи навчання:</i> розв'язування задач та розрахункових завдань, аналітичні завдання, метод аналізу конкретних ситуацій, семінари-дискусії.</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> аналітичні дослідження стану макро- та мікроекономічних систем, аналітичні доповіді, завдання для критичного мислення, тренінги від практиків, дискусії та рефлексії, мозковий штурм, діалогово-комунікаційні прийоми, навчання через аргументацію, презентації.</p> <p><i>Метод дистанційного навчання</i> – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Google Meet) та асинхронному (Google classroom) режимі</p>	<p>виконання індивідуального завдання у формі розрахункової роботи, виконання модульної контрольної роботи.</p> <p>Календарний контроль: перша та друга атестація.</p> <p>Семестровий контроль – залік</p>
---	--

Примітка: ПРН – програмний результат навчання

### Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекційних (Л) один раз на один тиждень та 36 годин практичних занять (П) один раз на один тиждень, модульний контроль, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи.

### Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Тиж-день навчання	Розподіл годин			Назви розділів, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи	ПРН, ЗК, ФК
	Л	П	СР				
1	2	3	4	5	6	7	8
1-2	4	4	6	<b>Тема 1.</b> Основи мікроекономічного аналізу	<p><b>Л1.</b> Еволюція поглядів на природу мікроекономічних систем. Концепції мікроекономічного аналізу. Теорія трансакційних витрат. Взаємозв'язок розміру підприємства й економії на витратах.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Мікроекономічна система як сукупність суперечливих інтересів. Аналітика поведінки стекхолдерів. Аналіз рівноваги мікроекономічної системи. Аналітика еластичності</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Вступ. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки результатів навчання, організації проведення аудиторних занять. Аналіз концепцій мікроекономічного аналізу. Теорія трансакційних витрат. Взаємозв'язок розміру підприємства й економії на витратах.</p> <p><b>Навчальні завдання:</b> Опитування за темою лекції. Аналітичне завдання з аналізу трансакційних витрат та зміни беззбитковості виробництва.</p> <p><b>Ср.</b> Підготовка до опитування, ознайомлення із концепціями мікроекономічного аналізу.</p> <p><b>П2.</b> Моделі залежності розміру підприємства й економії на витратах. Моделі поведінки економічних суб'єктів за аналізом їх інтересів.</p> <p><b>Навчальні завдання:</b> Тестування за темою лекції. Практичне завдання із аналізу еластичності попиту, поведінки стейкхолдерів та їх інтересів.</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до тестування, ознайомлення із підходами аналітики економічної поведінки.</p>	Опитування , тестування, виконання аналітичної задачі	ПРН 7, 9, 13, 22, 26 СК 1, 4, 16
3-4	4	4	6	<b>Тема 2.</b> Детермінанти розвитку галузей та ринків	<p><b>Л1.</b> Поняття галузевого ринку та визначення його меж. Типологія ринкових структур.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Показники концентрації на ринках. Моделі аналітики ринкової влади.</p>	Опитування , тестування, виконання аналітичної задачі	ПРН 7, 9, 13, 17,

				<p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Поняття та моделі поведінки на галузевих ринках. Ринкова рівновага і еластичність попиту. Типи ринкових структур та аналітичний інструментарій поведінки. <b>Навчальні завдання:</b> Опитування за темою лекції. Виконання завдання з аналітики типів ринкових структур та характеристик поведінки ринкових агентів.</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до опитування, виконання задач. Робота з інформаційними ресурсами щодо аналізу стану галузевих ринків.</p> <p><b>П2.</b> Показники концентрації на ринках, індекси влади на ринках, вплив внутрішніх детермінант підприємства на ринкові позиції. <b>Навчальні завдання:</b> Аналітичні завдання з аналізу показника концентрації Херфіндала – Хіршмана та індексу монопольної влади Лернера. Моделі Тобіна. Тестування за темою лекції.</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до тестування, ознайомлення із підходами до аналітики впливу детермінант на розвиток галузевих ринків.</p>		22, 26, 3К 8, СК 1, 4, 14, 16, 18
5-6	4	4	6	<p><b>Тема 3.</b> Прогнозування попиту на ринках</p> <p><b>Л1.</b> Етапи та інструменти прогнозування попиту на ринках. Якісні методи прогнозування попиту. Кількісні методи прогнозування попиту. Методи економіко-математичного прогнозування попиту. <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Регресійний аналіз показників попиту. Структурний аналіз попиту. Часовий аналіз попиту. Проблематика регресійного аналізу та математичний інструментарій встановлення достовірності регресійного аналізу попиту <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Основні поняття у прогнозуванні попиту. Якісні методи прогнозування попиту. Кількісні методи прогнозування попиту. Методи економіко-математичного прогнозування попиту. <b>Навчальні завдання:</b> Практичне завдання із аналітики змін у попиті на продукцію. Аналітичні завдання із побудови «дерева рішень» для оцінки змін на галузевих ринках, проведення «мозкового штурму», аналітичне завдання для виявлення трендів змін на галузевих ринках. Дискусійне обговорення факторів зміни ціни на ринках. <b>СР.</b> Підготовка до дискусійного обговорення, практичних завдань.</p> <p><b>П2.</b> Методи регресійного аналізу та технологій його проведення. Статистичні оцінки надійності коефіцієнтів регресії. <b>Навчальні завдання:</b> Практичне завдання з проведення прогнозних розрахунків за регресійною моделлю. Тестування. Аналітичні завдання зі встановлення залежності попиту та ціни; попиту, доходів та ціни на продукцію. <b>СР.</b> Підготовка до тестування, ознайомлення із підходами до формування регресійних моделей.</p>	Тестування, дискусійного обговорення, виконання аналітичної задачі	ПР Н 7, 9, 13, 17, 22, 26, 3К 8, СК 1, 4, 14, 16, 18
7-8	4	4	6	<p><b>Тема 4.</b></p> <p><b>Л1.</b> Горизонтальна взаємодія фірм на ринку: поняття, класифікація моделей. Некооперативні та</p>	Тестування, виконання	ПР Н 7,



			Горизонтальна та вертикальна взаємодія економічних систем	<p>кооперативні моделі горизонтальної взаємодії підприємств. Поведінка домінуючого підприємства з конкурентним оточенням.  <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Вертикальна взаємодія підприємств як форма обмеження галузевої конкуренції. Аналітика вертикальних обмежень. Вигоди і витрати вертикальної інтеграції підприємств. Аналіз наслідків здійснення вертикальної інтеграції.  <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Горизонтальна взаємодія підприємств на ринку: поняття, класифікація аналітичних моделей. Модель Бертрана. Модель домінуючої фірми Форхаймера. Модель Еджуорта. Модель Курно. Модель «лідер-послідовник» Штакельберга. Модель Чемберліна. Моделі стратегічної взаємодії.  <b>Навчальні завдання:</b> Опис наслідків та форм горизонтальних взаємодій підприємств. Аналітичні завдання із застосуванням некооперативних та кооперативних моделей горизонтальної взаємодії на ринках.  <b>СР.</b> Підготовка до опитування, ознайомлення з практичними прикладами застосування моделей горизонтальної взаємодії на ринках.</p> <p><b>П2.</b> Вертикальна взаємодія фірм як організаційна форма обмеження галузевої конкуренції. Наслідки здійснення вертикальної інтеграції підприємств  <b>Навчальні завдання:</b> Аналітичне завдання із визначення ринкового впливу об'єднань підприємств на ринкові зміни, впливу монополії на параметри ринкової рівноваги, прибуток виробника. Тестування за темою.  <b>СР.</b> Ознайомлення з прикладами вертикальної інтеграції та її впливу на ринкові закономірності. Підготовка до тестування.</p>	аналітичної задачі	9, 13, 26, ЗК 8, СК 1, 4, 16, 18	
8	2	2	<b>Теми 1- 4.</b>	Модульна контрольна робота, частина 1 (МКР)	Оцінювання ПРН за Т. 1-4		
9-10	4	4	6	<b>Тема 5.</b> Методичні основи макроекономічного аналізу	<p><b>Л1.</b> Сутність та підходи до макроекономічного аналізу. Основні структурні співвідношення національної економіки. Основні напрями аналізу структури національної економіки.  <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Основні індикатори розвитку макроекономічних систем. Позитивний та нормативний підходи до макроекономічного аналізу. Специфіка розвитку промисловості та методи його аналізу.  <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Структурні співвідношення національної економіки. Основні напрями аналізу структури національної економіки. Адитивні та мультиплікативні моделі, факторний аналіз в макроекономічній аналітиці.  <b>Навчальні завдання:</b> Практичне завдання з макроекономічних розрахунків в адитивних та мультиплікативних моделях. Факторний аналіз показників національної економіки в адитивних моделях.</p>	Тестування, виконання аналітичної задачі	ПРН 7, 9, 13, 26, СК 1, 4, 5, 16

				<p><b>СР.</b> Підготовка до опитування, ознайомлення із прикладами структуризації національної економіки, моделями аналізу макроекономічного стану.</p> <p><b>П2.</b> Індикатори розвитку макроекономічних систем. Нормативні моделі макроекономічного аналізу. Фактори розвитку промисловості та методи його аналізу. <b>Навчальні завдання:</b> Тестування за темою лекції. Аналітичне завдання з оцінки обсягів виробництва промислової продукції та темпів зростання (зменшення) обсягів виробництва по галузях</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до тестування. Ознайомлення із тенденціями та факторами промислового розвитку.</p>		
11-12	4	4	8	<p><b>Тема 6.</b> Макроекономічний аналіз інституційних секторів національної економіки</p> <p><b>Л1.</b> Система національних рахунків як методологічна база макроекономічного аналізу. Структура інституційних секторів та особливості їх аналізу. <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Оцінювання внеску окремих інституційних секторів у кінцеві результати національного виробництва та доходи. Макроекономічний аналіз споживання, заощадження та інвестицій. <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Еволюція системи національних рахунків та їх структура. Аналіз детермінант структурних змін в системі національних рахунків. <b>Навчальні завдання:</b> Підготовка аналітичної доповіді з аналізу інституційного впливу на економічний розвиток національної економіки. Розрахунково-аналітичне завдання із проведення структурного аналізу системі національних рахунків. <b>СР.</b> Підготовка до опитування. Ознайомлення із навчально-методичними матеріалами щодо макроекономічного аналізу системи національних рахунків..</p> <p><b>П2.</b> Аналіз тенденцій споживання, заощаджень та інвестування в економіці України. Оцінка впливу інституційних секторів на національну економіку <b>Навчальні завдання:</b> Тестування за темою лекції. Розрахунково-аналітичне завдання із аналізу динаміки споживання, заощаджень та інвестування в економіці України. <b>СР.</b> Підготовка до тестування. Ознайомлення із теоретичним та методичним забезпеченням проведення аналізу динаміки національної економіки.</p>	Аналітична доповідь, тестування, виконання аналітично-розрахункового завдання	ПР Н 7, 9, 13, 17, 26, 3К 8, СК 1, 5, 14, 16, 18
13-14	4	4	6	<p><b>Тема 7.</b> Інструментарій аналізу секторів національної економіки</p> <p><b>Л1.</b> Аналіз фінансового сектору: державний борг та боргова безпека, мультиплікатор державних видатків. Аналітика монетарного сектору національної економіки. Монетарна та фінансова програми як інструменти аналітики національної економіки. Аналіз зовнішнього сектору економіки: інструменти аналізу економічних потоків, валютної системи та платіжного балансу. <b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p>	Опитування, тестування, виконання аналітичної задачі	ПР Н 7, 9, 13, 17, 22, 26, 3К 8, СК 1,

				<p><b>Л2.</b> Аналіз реального сектору економіки. Інструментарій аналізу динаміки та взаємовпливів обсяг та структура національного багатства. Методи аналізу балансу «витрати–випуск». Інструменти оцінки рівня зайнятості населення.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p>		4, 5, 14, 16, 18	
				<p><b>П1.</b> Аналітика динаміки та закономірностей змін у фінансовому і монетарному секторах. Індикатори боргової безпеки. Інструментарій аналізу рівня цін та попиту на гроші. Мультиплікатори державних видатків, грошової бази. Аналітика реального сектору економіки.</p> <p><b>Навчальні завдання:</b> Тестування за темою лекції. Аналітичні завдання з оцінки мультиплікаторів державних видатків, грошової бази, аналізу боргової безпеки, платіжного балансу, динаміки цін в національній економіці, балансу «витрати - випуск» та рівня зайнятості.</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до опитування та тестування. Ознайомлення з інструментарієм аналітики секторів національної економіки.</p>			
15	2	2	<b>Теми 5-7.</b>	Модульна контрольна робота, частина 2 (МКР)	Оцінювання ПРН за Т. 5-7		
16	2	2	4	<p><b>Тема 8.</b> Макроекономічний аналіз дисбалансів та економічної безпеки</p>	<p><b>Л1.</b> Індикатори макроекономічних дисбалансів. Інтегральні індекси аналізу економічних дисбалансів окремих сфер національної економіки. Макроекономічний аналіз факторів національних безпеки.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Аналітика за індикаторами макроекономічних дисбалансів. Побудова інтегральних індексів аналізу економічних дисбалансів у національній економіки. Аналіз факторів національних безпеки.</p> <p><b>Навчальні завдання:</b> Тестування. Дискусійне обговорення факторів забезпечення національної безпеки та усунення макроекономічних дисбалансів. Розрахунково-аналітичне завдання з оцінювання макроекономічних дисбалансів.</p> <p><b>СР.</b> Підготовка до дискусії та тестування. Ознайомлення із статистичними та методичними матеріалами щодо аналітики національної безпеки.</p>	Тестування, дискусійного обговорення, виконання розрахунково-аналітичної задачі	ПР Н 7, 9, 13, 17, 22, 26, 3К 8, СК 1, 4, 5, 14, 16, 18
17-18	4	2	5	<p><b>Тема 9.</b> Аналіз макроекономічної політики та прогнозування наслідків інституційного регулювання.</p>	<p><b>Л1.</b> Аналітичні моделі передбачення результатів макроекономічної політики. Моделювання інструментів передбачення результатів фінансової та грошової стабілізаційної політики.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>Л2.</b> Аналітичні моделі передбачення результатів макроекономічної політики. Оцінювання ефективності макроекономічної політики за наближенням до визначених таргетів.</p> <p><b>СР.</b> Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами</p> <p><b>П1.</b> Державні проекти та формування їх бюджетів. Приклади експертизи та аналітики ефективності державних програм. Державні проекти та формування їх бюджетів. Приклади експертизи та аналітики ефективності державних програм</p>	Тестування, презентації, виконання розрахунково-аналітичної задачі	ПР Н 7, 9, 13, 17, 22, 26, 3К 8, СК 1, 5, 14, 16, 18

					<b>Навчальні завдання:</b> Розрахунково-аналітичні завдання із аналітики й передбачення: результатів фінансової стабілізаційної політики, грошової політики, ефективності макроекономічної політики за фактичними результатами, внеском окремих факторів, за відхиленнями та за оптимальними і наближеними значеннями. Тестування за темою лекції. Презентація результатів аналітики прикладів інституційного регулювання в національній економіці. <b>СР:</b> Підготовка до тестування. Підготовка аналітичної презентації.		
<b>2-17</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	Індивідуальне завдання (розрахункова робота)	<b>Л.</b> немає <b>П 8.</b> Презентація результатів виконання розрахункової роботи <b>СР:</b> Захист виконаного індивідуального завдання у формі розрахункової роботи	Виконання індивідуального завдання у формі розрахункової роботи: презентація та аналітична доповідь	
<b>18</b>		<b>2</b>	<b>6</b>	Залік	<b>СР:</b> Підготовка до складання заліку	Виконання залікової контрольної роботи або отримання заліку згідно поточного рейтингу	
<b>Разом</b>	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>66</b>				

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, ПРН – програмний результат навчання, ЗК – загальні компетентності, ФК- фахові компетентності.

## 6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 66 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виносяться: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи, підготовка до складання семестрового контролю.

### Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	46	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	10	Виконання розрахункової роботи
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
<b>Разом</b>	<b>66</b>	

## – Політика та контроль

### 7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

**Правила відвідування занять.** Допускається вільне відвідування, проте рейтинг формується сумою балів за умови активної участі у заходах та виконанні завдань на практичних заняттях. Бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються, штрафні бали не передбачаються. Рекомендовано дотримуватись розкладу занять, а при запізненні більше ніж на 15 хв., долучатись до другої частини заняття (після перерви).

**Дистанційний режим навчання.** У разі запровадження обмежень на відвідування навчальних аудиторій університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).



Заняття за умови дистанційного відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Google Meet. Посилання на онлайн-конференцію видається на початку семестру і розміщується в дистанційному курсі. З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (<https://classroom.google.com/c/NzEwMjc2OTc1MTgz>). Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

**Правила поведінки на заняттях.** На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» / Електронний кампус, а також для окремих занять – інформацію розміщену на <https://classroom.google.com/c/NzEwMjc2OTc1MTgz>. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, аналітичних доповідей та навчально-дослідних завдань є запорукою успішного освоєння матеріалу та формування відповідних програмних результатів.

**Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків.** Позааудиторні заняття, що можуть відбуватись у форматі відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів в межах тематики дисципліни, можуть бути включені до плану вивчення освітньої компоненти у форматі дискусійних обговорень та поглиблення якості підготовки здобувачів. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

**Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті.** Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>) регламентує визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходиться процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

**Правила захисту індивідуальних завдань.** Індивідуальним завданням з курсу є розрахункова робота. Вона виконується протягом семестру згідно методичних рекомендацій (<https://do.ipro.kpi.ua/course/view.php?id=6863>). Перевірка розрахункової роботи здійснюється згідно РСО. Представлення результатів відбувається на останньому практичному занятті семестру з метою їх уточнення. Максимальні бали отримуються у разі правильного виконання усіх завдань розрахункової роботи, наявності аналітичних обґрунтувань та змістовних висновків щодо отриманих результатів, успішної презентації результатів. Розрахункова робота може бути відхилений викладачем, у разі надання на перевірку з порушенням термінів виконання, наявних суттєвих зауважень до результатів, оформлення. За наявності плагіату розрахункова робота не приймається для перевірки.

**Правила призначення заохочувальних та штрафних балів.** Заохочувальні бали можуть бути отримані за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем курсу (без визнання як результати навчання, що набуті у неформальній/інформальній освіті), наукові публікації (10% від суми рейтингових балів). Штрафні бали можуть бути передбачені за несвоєчасне виконання індивідуального семестрового завдання (розрахункової роботи). Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО.

**Політика оцінювання контрольних заходів.** Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний,

календарний та семестровий контролі результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>) регламентують оцінювання контрольних заходів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр і передбачає проведення модульної контрольної роботи (поділеної на 2 частини), яка здійснюється у вигляді письмової контрольної роботи, що містить тестові та аналітичні завдання. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю за освітнім компонентом є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимального можливого на час проведення такого контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

**Політика дедлайнів та перескладань.** Модульну контрольну роботу складаються лише у призначений день, визначений структурно-логічною побудовою курсу. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин є причиною відсутності балів за ці контрольні заходи. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач/здобувачка, у якого/якої за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

**Процедура оскарження результатів контрольних заходів.** Якщо здобувач/здобувачка висловлюють незгоду з оцінкою за результатами контрольного заходу, він/вона має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Обов'язковою умовою виконання завдань з освітньої компоненти є дотримання політики та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі, викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положенні про систему запобігання академічному плагиату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). У разі виявлення дублювання робіт, плагиату роботи здобувачі отримують нульовий рейтинг. У разі виявлення неналежних посилань за результатами перевірки на наявність запозичень, індивідуальні завдання не оцінюються і повертаються здобувачу/здобувачці на доопрацювання.

**Політика використання штучного інтелекту.** Використання штучного інтелекту (далі, ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни, так і індивідуальні завдання (розрахункова робота), мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

## – 8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

### Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

#### 8.1. Поточний контроль (мак 100 балів)

##### 8.1.1. Робота на практичних заняттях (мак 50 балів)

1. Опитування на практичних заняттях шляхом обговорення тем лекції (мак 4 бали). Розрахунок за одну відповідь (2 відповіді):

2 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність.

2. Тестування на практичних заняттях (мак 18 балів). Розрахунок за результатами тестування (9 тестів):

0,2 балів - відповідь на тестове питання правильна; -

0 балів - відповідь не правильна. -

3. Дискусійне обговорення (мак 4 бали). Розрахунок за одну відповідь (2 відповіді):

2 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність

4. Виконання практичних завдань (кейсів) (мак 6 балів). Розрахунок за одну відповідь (3 відповіді):

2 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність

5. Виконання аналітичних завдань (мак 6 балів). Розрахунок за одну відповідь (3 відповіді):

2 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність.

6. Виконання розрахунково-аналітичних завдань (мак 6 балів). Розрахунок за одну відповідь (3 відповіді):

2 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність.

7. Виконання презентацій (мак 3 бали). Розрахунок за одну презентацію:

3 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

2 бали - плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність.

8. Виконання аналітичних доповідей ((мак 3 бали). Розрахунок за одну відповідь:

3 бали - активна робота, повні відповіді під час опитування;

2 бали - плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

0 балів - пасивність

##### 8.1.2. Модульна контрольна робота (мак 30 балів)

Модульна контрольна робота складається з двох частин (контрольна робота 1 (15 балів) та контрольна робота 2 (15 балів)). Кожна з них містить: теоретичне питання (одне питання ,1 бал), тестових завдань (6 тестів, 1 бали кожний); аналітичні завдання (2 завдання, загалом 8 балів).

Розрахунок балів за одну контрольна роботу:

15 балів – 1) викладено теоретичні питання всебічно, безпомилково і логічно;

2) виконано тестові завдання правильно;

3) аналітичні завдання виконані правильно, результати обґрунтовані

12-13 балів – 1) викладено теоретичні питання безпомилково, достатньо повно і без ознак плагіату;

2) тестові завдання виконано з 1 помилкою;

3) витримано логіку вирішення аналітичних завдань, але припущено несуттєвих помилок

10-11 балів – 1) викладено теоретичні питання не повністю, основні аспекти розкрито;

- 2) виконано не всі тестові завдання правильно;
- 3) допущено помилки при виконанні аналітичних завдань, відповідь не достатньо обґрунтована
- 9 балів – 1) не розкрито теоретичне питання або викладення відсутнє;
- 2) виконано не всі тестові завдання правильно;
- 3) допущено помилки при виконанні аналітичних завдань, відповідь не обґрунтована, завдання виконане на основі припущень
- 0 балів – завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

### 8.1.3. Індивідуальне завдання – виконання розрахункової роботи (max 20 балів).

*Розрахунок балів за виконання розрахункової роботи:*

- 18-20 балів – розрахункову роботу виконано у повному обсязі з належним аналізом та обґрунтуванням отриманих даних;
- 16-17 балів – розрахункову роботу виконано у повному обсязі з незначними помилками, які суттєво не впливають на її результат;
- 13-14 балів – розрахункову роботу виконано з помилками, які мають вплив на її результат, обґрунтування та висновки;
- 14-15 балів – розрахункову роботу виконано не у повному обсязі, є грубі помилки у розрахунках, отримані дані не обґрунтовано;
- 0 балів – розрахункову роботу не зараховано, наявний плагіат, дублювання з іншими роботами або розрахункову роботу не виконано

## 8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

- 7 тиждень – Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 1, отримано завдання з розрахункової роботи, виконано не менше ніж 40 % з обсягу завдань
- 14 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 2

## 8.3. Семестровий контроль (залік) (max 100 балів)

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань, індивідуального завдання та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачами без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач/здобувачка, який/яка у семестрі отримав/отримала більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

*Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:*

- *теоретичні питання (1 питання)* мають на меті виявити рівень знання матеріалу в цілому, за кожне питання:
  - 10 балів – відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно;
  - 9 балів – відповідь на питання викладено не достатньо повно, проте основні аспекти розкрито;
  - 7-8 балів – відповідь не розкриває ключових елементів у викладі, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
  - 6 балів – відповідь частково розкриває питання, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
  - 0 балів – не має відповіді.
- *тестові завдання (10 завдань)* демонструють глибину знань про теоретичні засади дисципліни, належать до тестів закритої форми, мають декілька запропонованих відповідей, з яких обирається одна правильна, за кожне тестове завдання:
  - 3 бали – відповідь вірна;
  - 0 балів – відповідь не вірна
- *аналітичні завдання (3 завдання)*. Передбачає виконання трьох завдань, за кожне завдання:
  - 18-20 балів – продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для аналізу та доведення аналітичного завдання, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмій
  - 16-17 балів – аналітичне завдання пояснене вірно, логічно, однак не наведено висновків за результатами або допущено помилки у твердженнях, поясненнях або доведенні
  - 13-14 балів – аналітичне завдання виконане, але визначене рішення не містить чітких обґрунтувань
  - відповідних набутих навичкам пройденому курсу



14-15 балів – завдання виконане на основі припущень  
0 балів – завдання не виконано

Максимальний бал за курс – 100 балів.

**Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:**

<b>Кількість балів</b>	<b>Оцінка</b>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

## **9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)**

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу)

Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою у рейтинг здобувача (як пропозиція: курси за змістом тем освітнього компоненту з освітніх платформ Coursera, Prometheus).

У навчальному процесі використовується пакет програм Microsoft Office (зокрема MS Excel (Підписка на продукт Microsoft 365)).

### **Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):**

**Складено** професором кафедри економічної кібернетики, д.е.н., проф.,

Вовк Ольгою Миколаївною

**Ухвалено** кафедрою економічної кібернетики (протокол №18 від 18.06.2024 р.)

**Погоджено** Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024р.)

## ДОДАТОК А

### Перелік питань для підготовки до семестрового контролю

1. Еволюція поглядів на природу мікроекономічних систем.
2. Концепції мікроекономічного аналізу.
3. Теорія трансакційних витрат.
4. Взаємозв'язок розміру підприємства й економії на витратах.
5. Моделі поведінки економічних суб'єктів за аналізом їх інтересів.
6. Аналітика поведінки стекхолдерів.
7. Аналіз рівноваги мікроекономічної системи.
8. Аналітика еластичності.
9. Моделі залежності розміру підприємства й економії на витратах.
10. Типи ринкових структур та аналітичний інструментарій поведінки.
11. Поняття та моделі поведінки на галузевих ринках.
12. Показники концентрації на ринках.
13. Моделі аналітики ринкової влади.
14. Моделі аналітики ринкової рівноваги і еластичності попиту.
15. Аналіз пливу внутрішніх детермінант підприємства на ринкові позиції
16. Етапи та інструменти прогнозування попиту на ринках.
17. Якісні методи прогнозування попиту.
18. Кількісні методи прогнозування попиту.
19. Структурний аналіз попиту.
20. Часовий аналіз попиту.
21. Методи економіко-математичного прогнозування попиту.
22. Якісні методи прогнозування попиту.
23. Кількісні методи прогнозування попиту.
24. Методи економіко-математичного прогнозування попиту.
25. Регресійний аналіз показників попиту.
26. Проблематика регресійного аналізу та математичний інструментарій встановлення достовірності регресійного аналізу попиту.
27. Методи регресійного аналізу та технологій його проведення.
28. Статистичні оцінки надійності коефіцієнтів регресії.
29. Горизонтальна взаємодія фірм на ринку: поняття, класифікація моделей.
30. Некооперативні та кооперативні моделі горизонтальної взаємодії підприємств.
31. Поведінка домінуючого підприємства з конкурентним оточенням.
32. Вертикальна взаємодія підприємств як форма обмеження галузевої конкуренції.
33. Аналітика вертикальних обмежень.
34. Вигоди і витрати вертикальної інтеграції підприємств.
35. Аналіз наслідків здійснення вертикальної інтеграції.
36. ори Модель Бертрана взаємодії підприємств на ринку.
37. Модель домінуючої фірми Форхаймера.
38. Модель Курно взаємодії підприємств на ринку.
39. Модель «лідер-послідовник» Штакельберга.
40. Модель Чемберліна взаємодії підприємств на ринку.
41. Моделі стратегічної взаємодії.
42. Вертикальна взаємодія фірм як організаційна форма обмеження галузевої конкуренції.

43. Наслідки здійснення вертикальної інтеграції підприємств.
44. Сутність та підходи до макроекономічного аналізу.
45. Основні структурні співвідношення національної економіки.
46. Основні напрями аналізу структури національної економіки.
47. Основні індикатори розвитку макроекономічних систем.
48. Позитивний та нормативний підходи до макроекономічного аналізу.
49. Специфіка розвитку промисловості та методи його аналізу.
50. Структурні співвідношення національної економіки.
51. Основні напрями аналізу структури національної економіки.
52. Адитивні та мультиплікативні моделі макроекономічного аналізу.
53. Методики факторного аналізу в макроекономічній аналітиці.
54. Індикатори розвитку макроекономічних систем.
55. Нормативні моделі макроекономічного аналізу.
56. Фактори розвитку промисловості та методи його аналізу.
57. Система національних рахунків як методологічна база макроекономічного аналізу.
58. Структура інституційних секторів та особливості їх аналізу.
59. Оцінювання внеску окремих інституційних секторів у кінцеві результати національного виробництва та доходи.
60. Макроекономічний аналіз споживання, заощадження та інвестицій
61. Еволюція системи національних рахунків та їх структура.
62. Аналіз детермінант структурних змін в системі національних рахунків.
63. Аналіз фінансового сектору: державний борг та боргова безпека, мультиплікатор державних видатків. Аналітика монетарного сектору національної економіки.
64. Монетарна та фінансова програми як інструменти аналітики національної економіки.
65. Аналіз зовнішнього сектору економіки: інструменти аналізу економічних потоків, валютної системи та платіжного балансу.
66. Аналіз реального сектору економіки.
67. Інструментарій аналізу динаміки та взаємовпливів обсяг та структура національного багатства.
68. Методи аналізу балансу «витрати–випуск».
69. Інструменти оцінки рівня зайнятості населення.
70. Аналітика динаміки та закономірностей змін у фінансовому і монетарному секторах.
71. Індикатори боргової безпеки.
72. Інструментарій аналізу рівня цін та попиту на гроші.
73. Мультиплікатори державних видатків, грошової бази.
74. Індикатори макроекономічних дисбалансів.
75. Інтегральні індекси аналізу економічних дисбалансів окремих сфер національної економіки. Макроекономічний аналіз факторів національних безпеки.
76. Побудова інтегральних індексів аналізу економічних дисбалансів у національної економіки.
77. Аналітичні моделі передбачення результатів макроекономічної політики.
78. Моделювання інструментів передбачення результатів фінансової та грошової стабілізаційної політики.
79. Аналітичні моделі передбачення результатів макроекономічної політики.
80. Оцінювання ефективності макроекономічної політики за наближенням до визначених таргетів.